

Vuosi- kertomus 2018

Heureka
Oivaltamisen iloa!

Vuosikertomus

Heureka 2018

5

Kumppanuuksien
vuosi

21

Kansainvälinen
Heureka

6-7

Heurekan yleisö

22-23

Henkilöstö ja organisaatio

8-13

Näyttelyt ja
näyttelyhankkeet

24-27

Talous, tunnusluvut,
tuloslaskelma ja tase

14-15

Planetaarion
ohjelmisto

28-29

Yritysten, säätiöiden ja
yhteisöjen tuki

16-17

Yleisötapahtumat

30-31

Kiinteistö Oy Tiedepuisto
Tiedekauppa Magneetti Oy

18-20

Oppimishjelmat ja
oppimateriaalit

32-33

Heureka Overseas
Productions Ltd Oy

Missio:

Oivaltamisen iloa!

Sisältömme ytimessä ovat tutkimus ja tiede.

Yleisömme inspiroituu osallistumaan ja oppimaan.

Toimintamme tunnetaan vaikuttavuudestaan.

Visio:

Hauskin tapa innostua ja oppia tieteestä.

Kumppanuuksien vuosi

Vuosi 2018 jäi mieleen erityisesti onnistuneesta yhteistyöstä kumppaniemme kanssa. Kävijöillemme yhteistyö näkyy monilla tavoin: näyttelyiden, tapahtumien ja oppimisohjelmien tiedesisällössä ja sanomien painotuksissa, koululuokkien mahdollisuuksissa vierailla Heurekassa sekä näkyvyydessämme niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Kumppanimme ovat eri tavoin mukana tuomassa asiantuntemusta, resursseja ja sisältöään lähes kaikkiin tuotantoihin, joita Heureka tekee. Olemme erityisen kiitollisia kumppaneillemme siitä, että voimme panostaa tuleviin tuotantoihimme ja tiedeviestintäämme sekä varmistaa kävijäkokemuksen parantamisen entisestään.

Edellisen vuoden vastaavaa tekstiä kirjoittaessani takana oli suosittu Eläinten Body Worlds -näyttely ja juuri avattu Heurekan laajennus. Niiden myötä kävijämäärät saatiin nousuun vuoden 2017 aikana, mutta vuoden 2018 osalta saimme todistaa kävijämäärän laskun. Kilpailu on kiristynyt edelleen. Lisäksi helteinen kesä osaltaan verotti kävijämäärien kauttaaltaan eri kävijäkohteissa Suomessa.

Erityisen ylteitä olemme vuoden aikana esillä olleista ja tuotetuista uusista sisällöistä. Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta -näyttely oli esillä koko vuoden, ja lokakuussa avasimme Aivot narikasta! -näyttelyn. Kesällä ensi-iltansa sai Itämeri-planetaarioelokuva. Tapahtumatoiminta oli vilkasta, ja erilaisia oppimispalveluja tuotettiin runsaasti lisää. Uutta yhteiskehittämistä ja

kansalaistieteen hankkeita kokeiltiin rohkeasti ja onnistuen. Henkilöstömme on venynyt moneen ja ylpeys omasta työstä paistaa ulospäin ihan ansiosta.

Vuoden aikana heurekaalaisia nähtiin myös talon ulkopuolella. Yhteistyö Tallink-Siljan kanssa kesän risteilyseongin aikana toimi erityisen onnistuneesti. Heurekan tiedeshow't, kohteet ja työpajat keräsivät noin 30 000 matkailijan yleisön. Heurekan Pepper-robotti esiintyi myös useissa kumppaneidemme tilaisuuksissa ympäri maata.

Kansainvälinen yhteistyö on tiivistynyt edellisistä vuodista selvästi. Heurekan näyttelyjä on esillä Aasiasta Amerikkaan. Toimintamallit kotimaisten näyttelykohteita tuottavien ja vientikanavia omaavien kumppaneiden kanssa on lähtenyt käyntiin lupaavasti. Heureka onkin onnistunut toimittamaan muualla tuotettuja kopiaita kohteistaan asiakkailleen.

Heureka Shopit laajenivat vuoden 2018 aikana jo ketjuksi. Nyt Heureka Shop löytyy jo kolmesta kauppakeskuksesta pääkaupunkiseudulta. Lisäksi Tiedekauppa Magneetti operoi Amos Rexin taidemuseon kauppaa.

Vaikka laajennus saatiin valmiiksi jo vuonna 2017, ei kiinteistön uudistaminen ole lakannut. Helmikuussa avasimme yhdessä Kanrestan kanssa uudistetun Tiederavintolan, jossa tiedekeskuselämys jatkuu ravintolaan. Kaarihallin ja planetaarion kattoremontit sekä kokoustilojen uudistus saatiin päätökseen.

Kesällä tilasimme Taloustutkimus kyselyn, jossa haastateltiin henkilöitä, jotka eivät ole käyneet Heurekassa tai käyvät meillä harvoin. Lisäksi kuulumme yleisöjämme erilaisilla kävijähaastatteluilla. Heureka sai jälleen hienot tulokset myös Taloustutkimuksen Vapaa-ajankeskusten imagot 2018 -tutkimuksessa. Olemme neljän tunnetuimman vapaa-ajankohteen joukossa, mielikuvat Heurekasta ovat erittäin positiivisia, sisältömme on korkeatasoista ja meillä viihdytään pidempään kuin ennen. Lisääntynyt ymmärrys kävijöistämme vahvistaa sen, että Heurekan tarjoama on houkuttelevaa, innostavaa, informatiivista ja hyödyllistä – ja hauskaa. Näille vahvuuksille on helppo rakentaa huomista ja panostaa edelleen houkuttelevuuteen.

Tapio Koivu
Toimitusjohtaja

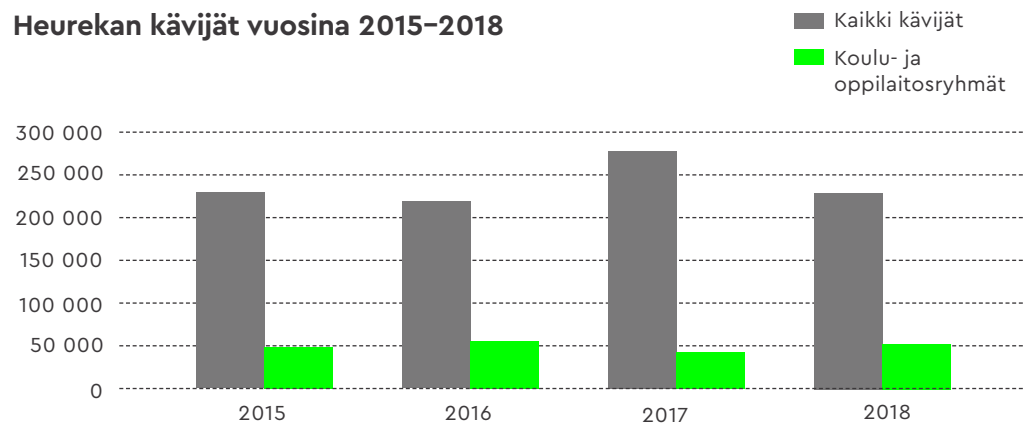
Heurekan yleisö

Heurekassa vieraili vuoden 2018 aikana yhteensä 231 283 kävijää. Yleisömäärä jäi edellisvuotta alhaisemmaksi (275 695). Helteinen kesä verotti kävijämääriä ja kesäsesonkina ei päästy normaaleihin kävijämäärätavoitteisiin.

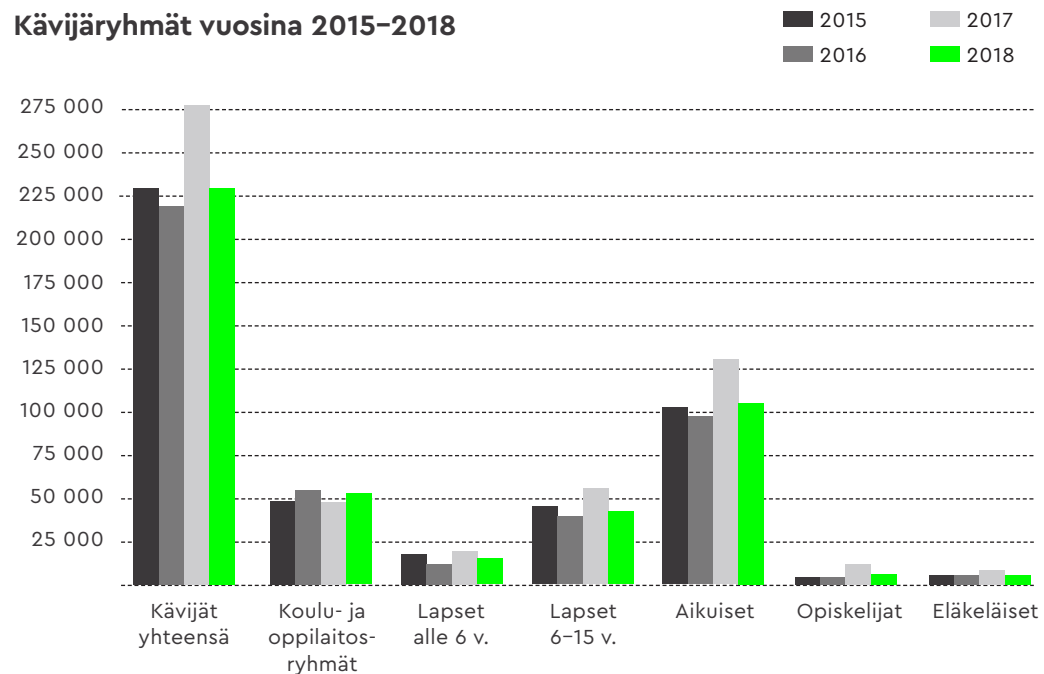
Heurekan kävijöistä valtaosa on perheitä ja ryhmiä, jotka vierailevat tiedekeskuksessa vapaa-ajallaan eli

lähinnä viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina. Yli 22 % kävijöistä on koulu- ja oppilaitosryhmiä, joiden vierailut ajoittuvat lukuvuosien arkipäiviin. Kouluis- ta ja oppilaitoksista oli vuoden 2018 aikana kävijöitä 51 339. Määrä nousi edellisvuoteen verrattuna (48 721). Kaikissa muissa kävijäryhmissä kävijämäärät laskivat edellisestä vuodesta.

Heurekan kävijät vuosina 2015–2018

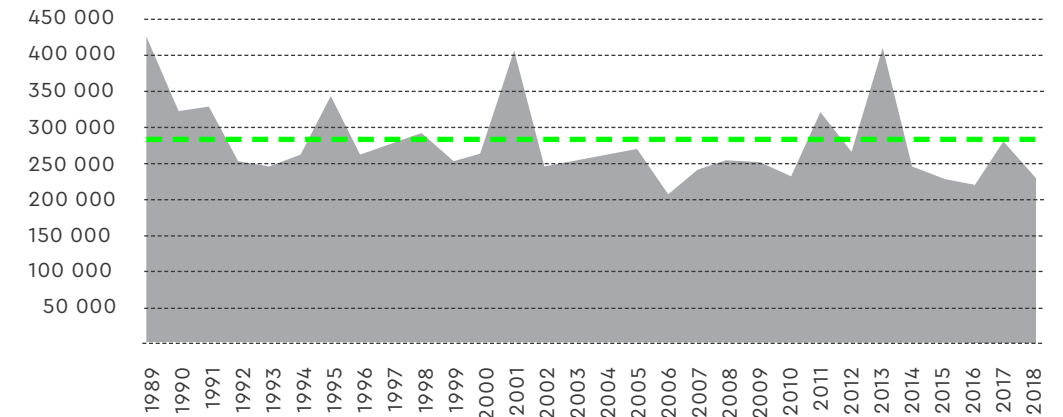

Kävijäryhmät vuosina 2015–2018

Kävijämäärät 1989–2018

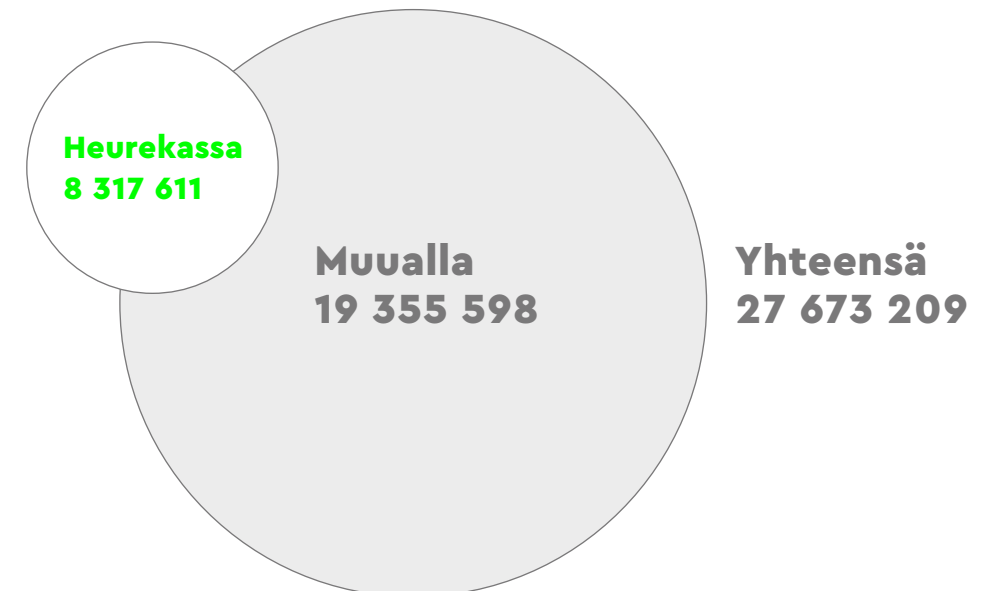
Kävijämäärältään Heureka on Suomen suosituimpia maksullisia vierailukohteita. Kun tiedekeskusta 1980-luvulla suunniteltiin, sen vuosittaiseksi kävijämääräksi arvioitiin noin 250 000. Keskiarvo on noussut hieman korkeammaksi lähes 280 000 vuosittaiseen vierailijaan. Käyntimäärä vaihtelee vuosittain riippuen mm. Heurekan ja muiden vapaa-ajankeskusten tarjonnasta sekä taloudellisesta tilanteesta, joka vaikuttaa kysyntään ja kulutus päätöksiin eri kävijäryhmissä.

Heurekan kävijämäärät 1989–2018. Dinosaurusten perhe-elämä (2001) ja Body Worlds (2013) -näyttelyt olivat poikkeuksellisen menestyksellisiä ja nostivat kävijämäärät yli 400 000.

Heurekan näyttelyiden kävijämäärät 1989–2018 Heurekassa ja muualla

Heureka avattiin yleisölle huhtikuussa 1989. Siitä alkaen Heurekan näyttelyitä on nähnyt Heurekassa yli kahdeksan miljoonaa kävijää. Kun lasketaan mukaan Heurekan näyttelyitä muualla nähneet, nousee kokonaisyleisömäärä yli 27,6 miljoonan.

Näyttelyt ja näyttelyhankkeet

Vuoden 2018 aikana Heurekassa oli esillä kaikkiaan kolme suurta vaihtuvaa näyttelyä. Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta ja lokakuussa avautunut Aivot narikasta! ovat kumpikin Heurekan omaa tuotantoa. Lokakuussa sulkeutunut Tarttuvaa! oli kansainvälinen yhteistuotanto.

Heurekan tapahtumatorilla oli vuoden aikana esillä kolme pientä näyttelyä ja yksi kansalaistiedehanke: SPARKS - Terveyttä teknologiasta, Big Bang Legends, Huomisen koti ja Silminnäkö-tutkimus.

Lisäksi Heurekan näyttelyvalikoimaan kuuluivat edelleen fysiikan ja havaintopsykologian ilmiöitä havainnollistava Heureka-klassikot sekä päänäyttelyalueen teemanäyttelyt Älykäs kaupunki, Sähkölä, Suolistossa suhisee, Kolikon tie, Suojaan!, Tiedettä pallolla ja ulko-näyttelyalue Galilei.

Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta

16.11.2017–13.1.2019

Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta -näyttely toteutettiin Heurekan ja tulevaisuustalo Sitran yhteistyönä, osana Sitran juhlavuotta sekä Suomi 100 -juhluvuoden ohjelmaa. Näyttely avattiin 16.11.2017 Heurekassa pidettyjen Sitran 50-vuotisjuhlien yhteydessä.

Näyttely esittelee Suomen ja suomalaisten tulevaisuuden vaihtoehtoja tarinallisesti seitsemän sisarushahmon kautta. Sisaruksilla on kullakin oma erilainen arvomaailma. Sisarusten arvoprofiilit pohjautuvat suomalaisten tutkittuihin arvoprofiileihin. Näyttelyssä kävijä auttaa sisaruksia heidän tulevaisuuden valinnoissaan ja saa näyttelykierroksen jälkeen tietää, ketä sisaruksista hän eniten muistuttaa näyttelyssä tekemiensä valintojen pohjalta.

Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta herättää keskustelua tulevaisuudesta lisäämällä kävijöiden ymmärrystä omien elämäntapojen ja tottumusten vaikutuksista tulevaisuuteemme sekä arvoista niiden taustalla. Näyttelyn pääsanoma on: ”Me teemme tulevaisuuden omilla valinnoillamme ja teoillamme. Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta avartaa näköaloja ja herättää keskustelua tulevaisuudesta ja sen mahdollisuuksista.”

248 995 kävijää esilläolonaikana

590 kävijää/päivä

Tarttuvaa!

16.11.2017–23.9.2018

Tarttuvaa! on näyttely aikamme tartuttavista ilmiöistä – tartuntataudeista taloudellisiin katastrofeihin ja mielenosoituksista meemeihin. Näyttely tutkii niin biologisia kuin sosiaalisiaakin tartuntoja ja niiden leviämistä. Näyttelyssä käsitellään laajasti tautien, tunteiden ja ilmiöiden tartuntamekanismeja. Ilmiöt toimivat usein samalla tavalla niin epidemiologian kuin yhteiskuntatieteidenkin alalla. Näyttelyn suunnittelivat yhteistyössä Heureka, Lissabonin Ciência Viva ja Pariisin La Cité des sciences et de l'industrie. Näyttelyn on rakentanut Lissabonin tiedekeskus.

182 699 kävijää esilläolonaikana

587 kävijää/päivä

Aivot narikasta!

12.10.2018–12.1.2020

Heureka tuottama Aivot narikasta! -näyttely avattiin yleisölle lokakuussa 2018. Yhteistyössä Aivoliiton Korvaamaton kovalevy -hankkeen kanssa toteutetussa näyttelyssä tehdään yhdessä hyvää aivoille.

Elämyksellinen ja toiminnallinen näyttely koostuu erilaisista aivoja haastavista peleistä ja tehtävistä, joita ratkotaan yhdessä 2–5 hengen ryhmissä. Näyttelyn pääsanoma on, että me voimme omalla toiminnallamme vaikuttaa siihen, millaiset aivot meille muovautuu, ja että aivoterveys on elinvoimaa.

Näyttelyn runot on kirjoittanut kirjailija Laura Ruohonen. Näyttelykonseptin ja näyttelykohteiden testaamiseen osallistettiin suunnitteluvaiheessa laajamittaisesti erilaisia kohde- ja asiakasryhmiä. Näyttely on suunniteltu myös kansainväliseen vientiin.

52 712 kävijää vuoden 2018 aikana
659 kävijää/päivä

Tapahtumatorilla esillä olleet näyttelyt

SPARKS – Terveystä teknologiasta 18.1.–11.3.2018

Terveystä teknologiasta -näyttely oli osa ECSITEn koordinoimaa ja EU:n rahoittamaa SPARKS-tiedeviestintähanketta. Näyttelyssä oli esillä kahdeksan tarinaa siitä, miten tavallisista ihmisistä oli tullut oman terveytensä ja ympäristönsä asiantuntijoita. Heureka teki näyttelyyn geeniteknikkaa käsittelevän osuuden. Näyttelyn yhteydessä järjestettiin kuusi tiedekahvilatapahtumaa sekä lisäksi yksi tulevaisuustyöpaja yhteistyössä Sitran ja Ammattikorkeakoulu Laurean kanssa koskien terveydenhuollon digitalisaatiota.

Big Bang Legends 15.3.–28.5.2018

Luokkaretikesonkiaikaan esiteltiin Lightneer Oy:n uuteen kännykkäpeliin pohjautuva pieni Big Bang Legends -näyttely, jossa pelihahmojen avulla tutustutaan

atomien maailmaan. Pelin ja näyttelyn kehittämiseen osallistui niin Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskus CERN kuin kuopiolainen FantasiaWorks, joka muotoili ja rakensi näyttelyn.

Huomisen koti ja kansalaistiedehanke Åbo Akademin kanssa

Tapahtumatorilla esiteltiin marraskuussa Kierrätyskeskus Oy:n Huomisen koti -installaatio sekä toteutettiin marras-joulukuussa kansalaistiedehanke Åbo Akademin oikeuspsykologian yksikön kanssa. Heurekan yleisöllä oli mahdollisuus kokeilla kykyjään silminnäkijänä ja olla samalla tutkimuksen koehenkilöinä. Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimuksessa haetaan henkilön luotettavan tunnistamisen rajoja eri valaistuksessa ja eri etäisyyksiltä. Hanke on jatkoa Åbo Akademin kanssa kesällä 2017 tiedepuisto Galileissa tehdylle silminnäkijätutkimukselle.

Suunnitteilla olevat näyttelyt

Jättimäiset dinosaurukset

Keväällä 2018 käynnistettiin Jättimäiset dinosaurukset -näyttelyhankkeen valmistelu yhteistyössä yhdysvaltalaisen Dinodon Inc:n kanssa. Näyttelyssä kävijällä on mahdollisuus kokea, kuinka suuria suurimmat dinosaurukset olivat. Elämyksellisen näyttelyn tavoitteena on kertoa, miksi jotkut dinosaurukset kehittyivät niin suurikokoisiksi, miten paleontologit tekevät tutkimustaan ja miten dinosaurukset näkyvät nykyajassa. Heureka vuokraa näyttelyyn esille tulevat dinosaurusrobotit, luurankoreplikat ja fossiilit Dinodon Inc. -yhtiöltä. Näyttelyn lavastus on Heurekan suunnittelema ja toteuttama.

Näyttely avattiin helmikuussa 2019

Kiertotalous

Vuoden 2018 aikana aloitettiin kiertotaloutta käsittelevän päänäyttelyosaston suunnittelu. Näyttely tarjoaa kävijälle tilaisuuden kokea, millaisia mahdollisuuksia kestävä materiaalitalouden kehittäminen tarjoaa. Näyttely korostaa aktiivista suhdetta aiheeseen: kestävä tulevaisuus on mahdollinen, mutta se vaatii kaikkien osallistumista. Näyttely on osa Heurekan laajempaa, vuosina 2018–2020 toteutettavaa kiertotalousteemaa. Teeman pääyhteistyökumppaneina ovat Sitra, Neste, HSY ja Metsäteollisuus ry.

Näyttely avataan lokakuussa 2019

Puurakentaminen ja puutuotteet

Heureka toteuttaa yhteistyössä monialaisen kumppaniverkoston kanssa näyttelyn puumateriaalin mahdollisuuksista tulevaisuuden yhteiskuntien rakentamisessa.

Vuorovaikutteinen ja toiminnallinen näyttely tulee kertomaan oivaltavasti metsistä ja puumateriaalista sekä sen työstämisen teknologioista ja mahdollisuuksista. Vuoden 2018 kuluessa käynnistetyn näyttelyhankkeen pääyhteistyökumppani on Ympäristöministeriön puurakentamisen toimenpideohjelma ja mukana ovat myös Puutuoteallisuus, Metsä-säätiö, Metsä Wood, Stora Enso, UPM, Isku, Novart ja Versowood.

Näyttely avataan huhtikuussa 2020

Luonnonkatastrofit ja resilienssi

Luonnonkatastrofeja ja resilienssiä käsittelevän näyttelyn esisuunnittelua jatkettiin vuonna 2018. Imersiivisiä tiloja ja vuorovaikutteisia toiminta-alueita yhdistävä näyttely käsittelee ihmisen ja äärimmäisten luonnonvoimien kohtaamisesta syntyvien katastrofien vaikutuksia, niihin valmistautumista ja niistä selviämistä sekä yhteisö- että yksilötasolla. Näyttelykonseptin kehittämisen lisäksi vuoden 2018 aikana keskityttiin sekä tieteellisen että taiteellisen yhteistyön rakentamiseen alan johtavien asiantuntijoiden kanssa ja rahoituksen varmistamiseen sekä kumppani- että konsortiotasolla.

Näyttelyn suunniteltu avaus huhtikuussa 2021

Planetaarion ohjelmisto

Vuonna 2018 Heurekan planetaariossa elokuvia näki lähes 128 000 katsojaa, keskimäärin 38 katsojaa esitystä kohden.

Planetaarion neljän elokuvan tarjonnasta vaihtui kaksi vuoden 2018 aikana. Tammikuun lopussa ensi-iltansa sai *Törmäyskurssilla!*-elokuva, jonka myötä ohjelmistosta poistui *Maasta maailmankaikkeuteen*. Elokuvasa kerrotaan, miten asteroidit ja komeetat ovat iskeyntyneet Maahan ja muuttaneet elämänkulun planeetallamme. Elokuva tutustuttaa teknologioihin, joilla Maata lähestyviä asteroideja voidaan tutkia.

Kesäkuussa ensi-iltaan tuli kotimaista tuotantoa oleva *Itämeri*, jolloin ohjelmistosta poistui *Pandat*. Itämeri on sukellus maailman nuorimpaan mereen, planktonin ja levien mutta myös hylkyjen maailmaan. Elokuvasa hyödynnetään kolmiulotteista röntgento-

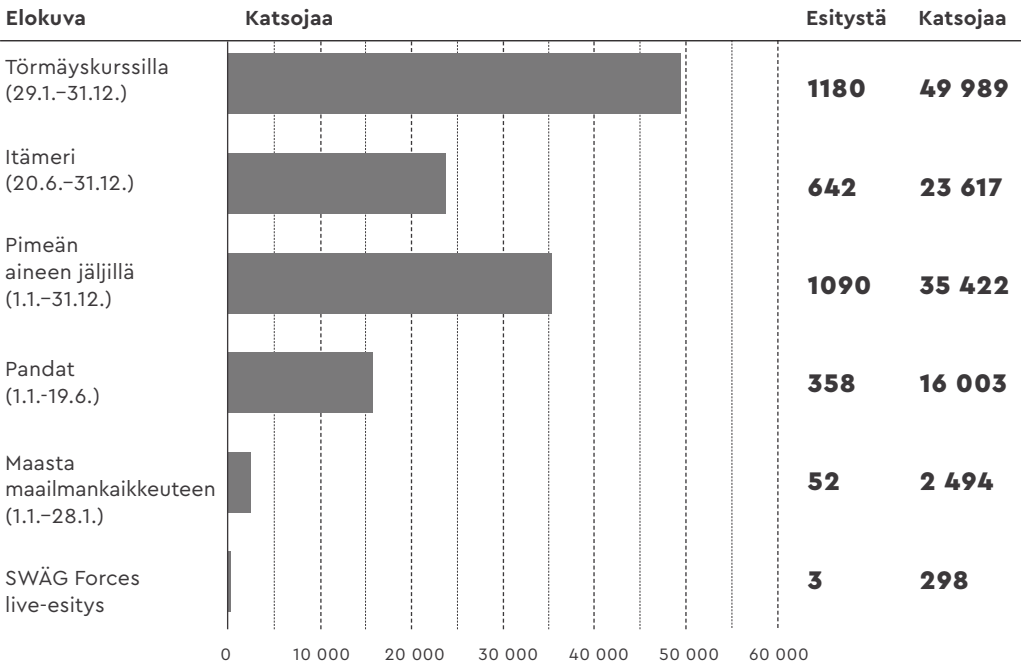
mografiaa, jonka avulla meren eliöitä päästään tarkastelemaan mikroskooppisella tasolla. Itämeri-elokuvan on tuottanut Leading Note Pictures Oy yhteistyössä tiedekeskus Heurekan kanssa. Elokuvahanketta ovat rahoittaneet Heurekan lisäksi Sitra, Suomen elokuva-säätiö, AVEK ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta.

Vuoden 2018 aikana Leading Note Picturesin kanssa on valmisteltu myös seuraavaa meriaiheista elokuvaa. Ensi-iltansa *Meren uumen* sai Heurekassa maaliskuussa 2019.

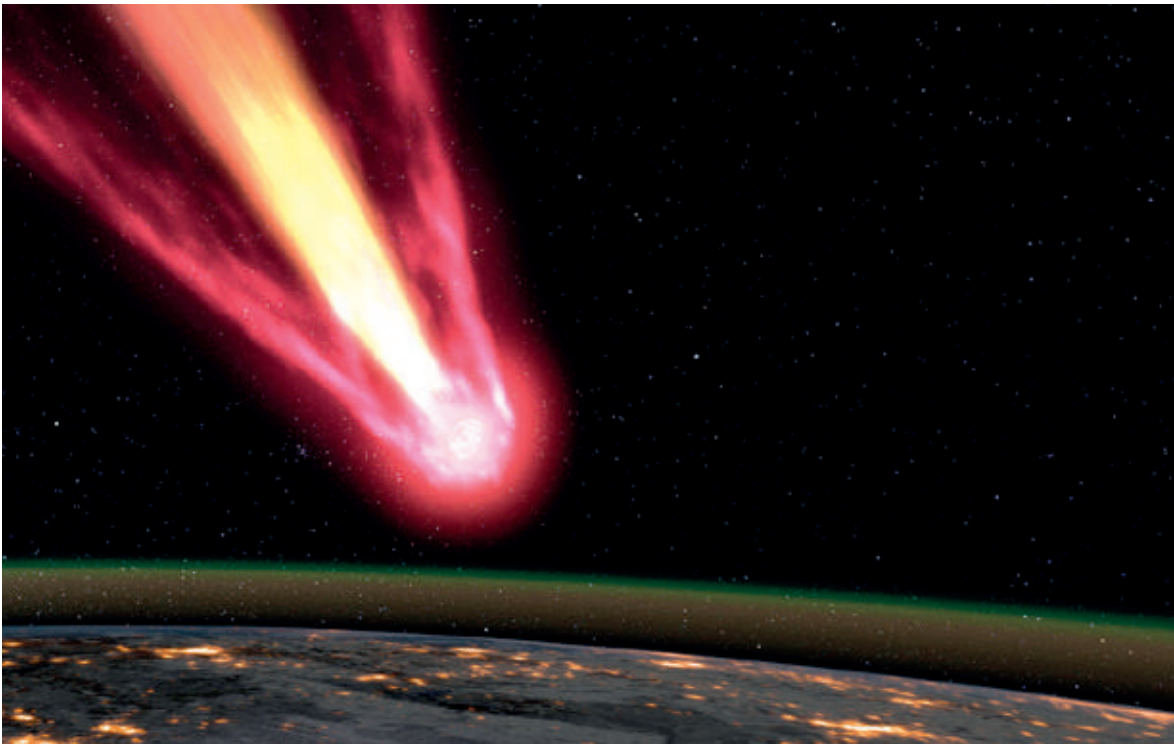
Heureka Soundwave -iltatapahtumaan tuotettiin SWÄG-taiteilijakollektiivin *Forces* live-esitys. Lisäksi Heurekan av-tekniikat ovat auttaneet Yleisradion re-ventulidokumenttia valmistelevaa työryhmää kuvaamaan myös kuputeatterikelpoista kuvastoa mahdollis-ta myöhempää käyttöä varten.

Planetaarion ohjelmisto, esitykset ja katsojamäärät vuonna 2018

Kaikki yhteensä: 127 843 | Kaikki esitykset yhteensä: 3 325 | Katsojaa/esitys: 38

Yleisötapahatmat

Heureka järjestää yleisötapahatmia, joiden sisältö syventää Heurekan tarjontaa tai nostaa esiin jonkin ajankohtaisen teeman. Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavat tapahtumat rikastuttavat Heurekan ilta- ja viikonlopputarjontaa, luovat kohtaamisia ja laajentavat yleisön ymmärrystä eri aihepiireistä. Vuonna 2018 Heurekan yleisötapahatmiin osallistui yhteensä noin 15 500 kävijää. Vuoden suosituin tapahtuma oli Sitran kanssa yhteistyössä järjestetty *Tieteen yö: Tulevaisuutta – usko tai älä!*

Tapahtumat vuonna 2018

2.2.	Tieteen yö: Tulevaisuutta – usko tai älä! Maksuton iltatapahtuma järjestettiin yhteistyössä Sitran kanssa. Mm. luentoja, työpajoja, kokeilupisteitä ja musiikkia sisältänyt tapahtuma keräsi perjantain aikana 7 075 kävijää.
3.3.	Lasten lääketieteen päivä. Koko perheen päivä tapahtuma, jossa tutustuttiin lääketieteeseen lapsille suunnatuin työpajoin ja kokeellisin aktiviteetein. Yhteistyökumppaneina lasten lääkäriasema Pikkujätti, Oral-hammaslääkäriasemat sekä Duodecim. Kävijöitä tapahtumassa oli 2 821.
20.4.	H18: Seksiä&tiedettä. Kevään H18 aikuisten illassa oli teemana tulevaisuuden seksi, jota käsiteltiin työpajojen, asiantuntija puheenvuorojen sekä komiikan kautta. Tiedonjanoisia aikuisia saapui tapahtumaan 533.
5.5.	Keppari-päivä. Keppihevosharrastus oli esillä tapahtumassa, jossa kävijät saivat tuunata omia keppihevosiään tai rakentaa kiertotalouden hengessä kierrätysmateriaalista oman ratsukonsa. Tarjolla oli myös keppihevosjumpkaa, ohjattuja keppihevoskiertoja sekä estehyppelyä. Kierrätyskeskuksen kanssa järjestetty tapahtumapäivä keräsi 511 kävijää.
12.5.	Monilukutaitoa opitaan ilolla -tapahtuma. Helsingin yliopiston Monilukutaitoa opitaan ilolla -hankkeen kanssa järjestetty perhetapahtuma, jossa käsiteltiin teemaa monipuolisesti erilaisissa työpajoissa ja esityksissä. Tapahtumapäivänä Heurekaan löysi tiensä 1 054 kävijää.
20.6.	Itämeri-elokuvan ensi-ilta. Uuden planetaarioelokuvan kunniaksi järjestettiin Sitran kanssa yhteistyössä Itämeri-elokuvan ensi-iltatapahtuma. Elokuvaesityksen lisäksi kävijät pääsivät tutustumaan ilmastomuutosaiheiseen Sitran asiantuntijoiden kanssa. Ensi-iltatapahtumaan osallistui 108 kävijää.
16.–18.8.	The Optics of Space -elokuvanäytökset. Yhdysvaltalaisen nykyaiteilijoiden James N. Kienitz-Wilkinsin ja Lucy Ravenin tekemää The Optics of Space -teoskokonaisuutta esitettiin planetaariossa kolmen näytöksen verran. Elokuvanäytökset tuotettiin yhteistyössä Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin kanssa ja ne keräsivät yhteensä 159 katsojaa.
8.9.	Heureka Soundwave. Musiikkia ja tiedettä yhdistellyt aikuisten tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa. Musiikin ja asiantuntijapuheenvuorojen lisäksi tapahtumassa oli useita työpajoja, runsaasti valotaidetta sekä uniikki Forces planetaariokonsertti. Heureka Soundwaven sisällöistä nautti yhteensä 433 musiikin ja tieteen ystävää.
13.10.	Ällä liikenteeseen – liikenneturvallisuuspäivä. Liikenneturvan ja Henry Fordin säätiön kanssa järjestetty liikenneturvallisuuspäivä toi Heurekaan 646 kävijää. Päivän aikana muun muassa tutkittiin heijastimia, opetettiin liikennesääntöjä sekä testailtiin kananmunilla kuinka pyöräilykypärä suojaa päätä.
2.11.	H18: Halloween Heurekassa. Jo perinteeksi muodostunut Halloween-teemainen aikuisten tapahtuma järjestettiin nyt kolmatta kertaa. Teeman mukaiset työpajat, esitykset, asiantuntijapuheenvuorot ja tietovisat houkuttelivat paikalle 1 261 asiakasta.
24.11.	Tulevaisuuden palasia – kiertotaloutta Heurekassa. Koko perheelle suunnattu lauantaitapahtuma käsitteli kiertotaloutta 20 työpajan ja kokeilupisteen voimin. Tapahtuman pääyhteistyökumppaneita olivat Sitra, HSY, Neste sekä Metsäteollisuus ry. Tapahtuma keräsi 849 hengen yleisön.

Oppimisohjelmat ja oppimateriaalit

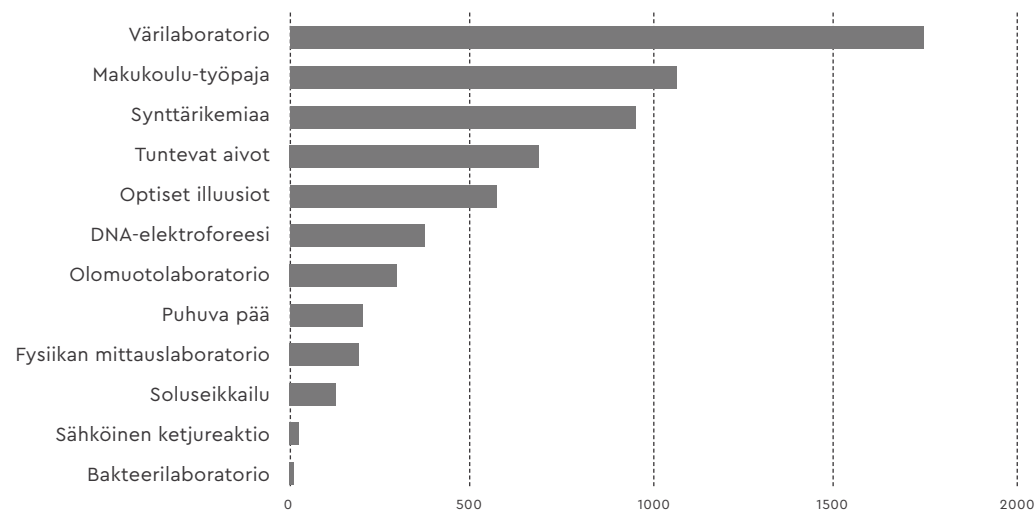
Heurekan innoittajavetoiset oppimisohjelmat ovat monialaisia ja motivoivia tiedekeskuskokemusta syventäviä palveluita. Tavoitteena on kehittää tiedelukutaitoa ja laaja-alaista osaamista, kuten vuorovaikutusta, ongelmaratkaisua, luovuutta ja työelämän taitoja. Oppimisohjelmia toteutetaan useissa toimintapisteissä kuten laboratorioissa, työpajoissa, Ideaverstaalla, tiedeteatterissa, Pop-up Heurekassa, näyttelyissä sekä rottakoripalloareenalla ja Tiedettä pallolla -näyttelykohteella. Oppimisohjelmia hyödyntävät erityisesti koulu- ja oppilaitosryhmät sekä yritykset, mutta niitä tarjotaan yleisölle myös ilman ennakkovarausta viikonloppuisin ja loma-aikoina. Liikkuvan Pop-up Heureka -tiedeshow'n avulla oppimispalveluita voidaan viedä myös Heurekan ulkopuolelle.

Heurekan koulumateriaalit orientoivat näyttelyiden ja planetaarioelokuvien teemoihin ennakkoitehtävien avulla. Ne tarjoavat myös näyttelykäynnillä tehtäviä aktiviteetteja ja vierailun jälkeen koulussa suoritettavia tehtäviä. Keskeisiä ohjenuoria oppimisohjelmien

ja koulumateriaalien tuotannossa ovat ilmiölähtöisyys, hands-on -tarkastelutapa ja STEAM-aineiden (Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics) yhdistäminen. Materiaalit tukevat työelämätaitoja, tiede- ja teknologiakasvatusta, ongelmaratkaisua, innovaatiokykyä, vuorovaikutustaitoja sekä tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä.

Uusia oppimisohjelmia tuotettiin 22. Niitä toteutettiin tiedeleireillä, aikuisten illoissa, suurissa yleisötapahtumissa ja kouluryhmille. Yksi ohjelmista oli Tiedekummi luokka-vierailuihin liittyviä työpaja, ja kolme työpajaa kuului kiertotalouskokonaisuuteen. Verkossa tarjottiin syventäviä koulumateriaaleja ja tehtäviä Suolistossa suhisee-, Kolikon tie-, Sähkölä-, Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta- ja Aivot narikasta! -näyttelyihin sekä päänäyttelyyn, Heurekan kivipuis- toon ja Galilein hyötykasvipolulle. Luokahuoneakti- viteetteihin ja itseohjautuvaan hands-on -oppimiseen verkossa tarjottiin Heurekan tempputehdas -palvelua sekä työpajaohjeita.

Ennakkovarattujen oppimisohjelmien yleisö määrää vuonna 2018

Oppimisohjelmia pidetään ennakkovarattavina esityksinä erityisesti kouluryhmille suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Ohjelmia esitetään myös avoimina yleisöesityksinä vapaa-ajankävijöille viikonloppuisin ja lomasesonkiaikoina. Ohjelmia pidetään Solu- ja Ydin-laboratorioissa sekä työpajatilaisissa. Ns. walk-in-yleisökokeisiin laboratorioissa osallistui yhteensä yli 20 800 kävijää. Lisäksi Tiedettä pallolla -näyttelykohteen erilaiset esitykset keräsivät yleisöä yhteensä yli 3 900 henkilöä.

Ideaverstas

Ideaverstaan toinen toimintavuosi on ollut konseptin kehittämisen ja toiminnan vakiinnuttamisen aikaa. Pääperiaatteena on kokijasta tekijäksi -ajatus, joka tarjoaa yleisölle luovan rakentelun, ongelmaratkaisun, kehitystyön ja ideoinnin kokemuksia niin itsenäisesti kuin pienissä ryhmissäkin. Ideaverstaan kolmen haasteen sisältöjä on päivitetty ja vaihtuvaan, ns. jokerihaasteeseen, on toteutettu ohjelmaa yhdessä kumppanien kanssa. Ideaverstaasta hyödynnetään useimmissa tapahtumissa, kuten H18-aikuisten illoissa.

Oppimista kehittävät hankkeet

Heureka on mukana kansallisissa ja kansainvälisissä oppimista, opettamista ja opettajuutta kehittämissä hankkeissa. Tulevaisuuden työelämän tarpeita silmällä pitäen hankkeissa luodaan menetelmiä ja malleja laaja-alaisen taitojen ja osaamisen sekä ilmiölähtöisen tarkastelutavan opettamiseen. Vuonna 2018 Heureka oli mukana Do It Together Heureka- ja 6AIKA EduDigi -yhteiskehittämishankkeissa ja laajassa kiertotaloushankkeessa. Yhteistyössä Haaga-Helian, Laurean ja Metropolian kanssa Heureka toteutti kaksi toiminnallista CircuS-päivää, joissa 37 opiskelijaa syventyi kiertotalouden opintopolkuun.

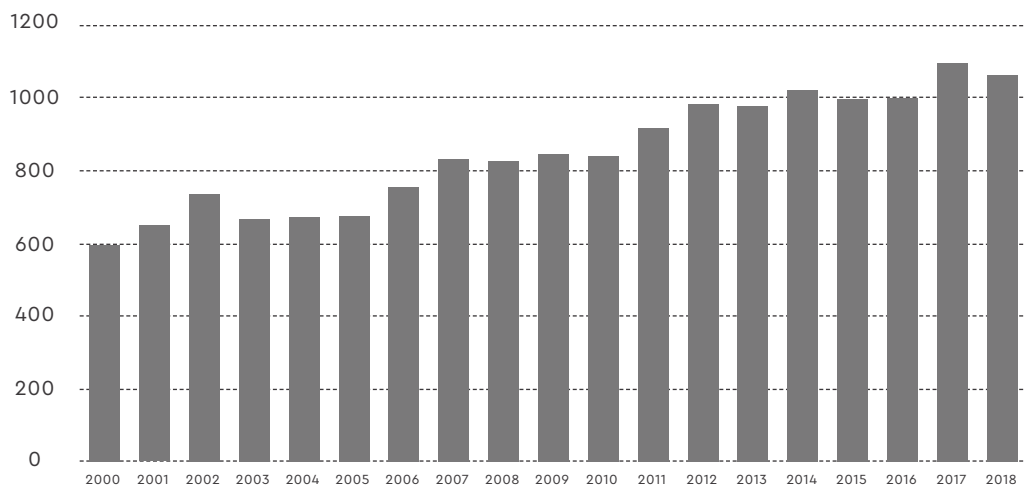
Heureka oli lisäksi mukana Luma-keskus Suomen koordinoimassa StarT-hankkeessa, Jenny ja Antti Wihurin rahaston tukemassa Innovaatiopolkuhankkeessa sekä ESA:n rahoittamassa Nordic ESERO -hankkeissa.

Heurekan tiedeleirit ja tiedekerhot

Koulujen loma-aikoina Heurekassa järjestetään monitieteisiä ja elämyksellisiä leirejä, jotka innostavat lapsia ja nuoria tieteen ja teknologian pariin. Vuoden 2018 talvilomaviikolla kahdeksan sekä syyslomaviikolla 42 järjestettiin 7–12-vuotiaille kahden päivän mittaisia ja kesäloma-aikaan 7–15-vuotiaille viiden päivän mittaisia päiväleirejä. Lisäksi syksyllä käynnistyi Heurekan tiedekerho, joka tarjoaa harrastustoimintaa 7–12-vuotiaille torstai-iltapäivisin. Heurekan tiedeleireillä ja -kerhossa lapset ja nuoret tutustuvat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa tieteellisiin ilmiöihin kokeilujen, havainnoinnin, tutkimusten, ilon ja oivaltamisen kautta. Heurekan tiedeleireille osallistui yhteensä 1 195 lasta ja nuorta, joista kesän tiedeleiriläisiä oli 1 035. Tiedekerhoon osallistui 22 lasta. Kesän leirien suosio on pysynyt lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Suosituimmille kesän ensimmäisille viikoille ja nuorten 13–15-vuotiaiden leireille olisi paljon enemmän tulijoita kuin pystymme leiriläisiä ottamaan.

Kesän tiedeleirien osallistujamäärät 2000–2018

Kummiluokkia Heurekassa kumppaneiden tuella

Vuonna 2018 kumppanit tukivat koulujen Heureka-käyntejä Tiedekummi-ohjelman kautta. Suurimmat tukijat olivat Henry Fordin säätiö (100 luokkaa), Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry (50 luokkaa) ja Tieto Oyj (100 luokkaa), joiden kummiluokkien vierailuun sisältyi matkojen ja pääsylippujen lisäksi tukijan kanssa yhteistyössä suunniteltu työpaja. Henry Fordin säätiön mahdollistamia Välkky-työpajoja pidettiin 78 kouluryhmälle, yhteensä 1 815 oppilaalle. Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry:n Sähköistä kaupunki -työpajoissa vieraili vuoden 2018 aikana 53 ryhmää, 1 201 oppilasta. Tiedon tukemaa Tietoa tulevasta -työpajoissa kävi 83 kouluryhmää, yhteensä 1 796 oppilasta.

Kansainvälinen Heureka

Heureka osallistuu tiedekeskusten kansainväliseen yhteistyöhön taatakseen toimintansa korkean tason, kehittääkseen alaa sekä edistääkseen näyttelyidensä ja palvelujensa vientiä.

Heureka on ollut aktiivisesti luomassa kansainvälistä näyttelytuotantoyhteistyötä. Yhdessä tuottamalla pyritään lisäämään suunnittelun resursseja, jakamaan tuotantokustannukset ja takaamaan näyttelyn laaja kansainvälinen levitys ilman väliarastointia.

Eurooppalaisessa konsortiossa yhdessä Lissabonin Ciência Vivan ja Pariisin La Cité des Sciences et de l'Industrien kanssa tehty Heureka tulee hulluksi -näyttely oli esillä Minnesotan tiedekeskuksessa St. Paulissa nimellä Mental Health: Mind Matters. Samassa konsortiossa tehty Tarttuvaa!-näyttely puolestaan oli esillä Heurekassa syyskuuhun 2018 saakka. Sen osaksi pystytettiin elokuussa Yhdysvaltain kansallismuseon Smithsonian Institutionin pop up -näyttely taudinpurkauksista (Outbreak: Epidemics in a Connected World) yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Pohjoismaisessa konsortiossa yhdessä Experimentariumin (Kööpenhamina), VilViten (Bergen) ja Tekniska museetin (Tukholma) kanssa suunniteltiin seuraavaa yhteistyön kohdetta. Konsortion kanssa tutkitaan vuoden 2019 aikana useampaa näyttelyaihetta.

Heureka on Euroopan avaruusjärjestö ESA:n rahoittaman Nordic ESERO (European Space Education Resource Office) -organisaation kansallinen yhteyspiste Suomessa.

Heureka on ollut mukana eurooppalaisten tiedekeskusten, -museoiden ja niiden kumppanien SPARKS -hankkeessa, joka saa rahoitusta Euroopan komissiolta. Hanke toi esille tutkimuksen ja innovaatioiden vastuullisuutta (RRI) ja sen sisältöteemana on uusi teknologia terveydessä ja lääketieteessä. Näyttely ja tiedekahviloita toteutettiin Heurekan tapahtumatorilla alkuvuodesta 2018.

Heureka on seuraavien kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen jäsen:

- Association of Science-Technology Centers (ASTC, Kansainvälinen tiedekeskusliitto)
- European Network of Science Centres and Museums (ECSITE, Euroopan tiedekeskusliitto)
- Nordisk Science Center Förbund (NSCF, Pohjoismaiden tiedekeskusliitto)
- The Asia Pacific Network of Science & Technology Centres (ASPAC, Aasian tiedekeskusliitto)
- International Council of Museums (ICOM, Kansainvälinen museoneuvosto)
- Giant Screen Cinema Association (GSCA, Kansainvälinen superelokuvateatteriliitto)
- Euromax (Euroopan superelokuvaaliitto)
- International Planetarium Society (IPS, Kansainvälinen planetaarioyhdistys)
- Immersive Media Entertainment, Research, Science & Arts (IMERSA, immersiiivisen median yhteisö)
- Nordisk planetariumforening (NPF, Pohjoismaiden planetaarioyhdistys)
- European Science Events Association (Eusea, Euroopan tiedetapahtumien järjestäjien liitto)
- Visitor Studies Association (VSA, Kävijätutkimusseura)

Heureka on aktiivinen erityisesti ASTC:n, ECSITEn, ICOM:n ja NSCF:n toiminnassa. Heurekan toimitusjohtaja on ECSITEn hallituksen jäsen ja rahastonhoitaja. Näyttelypäällikkö on ICOM:n kansainvälisen hallituksen jäsen. Viestintä- ja palvelujohtaja toimii NSCF:n hallituksessa ja elämysjohtaja puolestaan on ECSITEn vuosikonferenssin ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja sekä jäsen italialaisen Museo delle Scienze -tiedekeskuksen (Trento) tiedellisessä neuvottelukunnassa.

Henkilöstö ja organisaatio

Tiedekeskussäätiön palveluksessa oli vuoden 2018 lopussa 63 vakituista (v. 2017: 67), 8 (3) määräaikaista työntekijää sekä 18 (19) tuntityöntekijää. Henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 80 (81). Lisäksi Heureka-sa työskenteli vuoden aikana useita oppivelvollisuus- ja työharjoittelijoita sekä yksi siviilipalvelusmies.

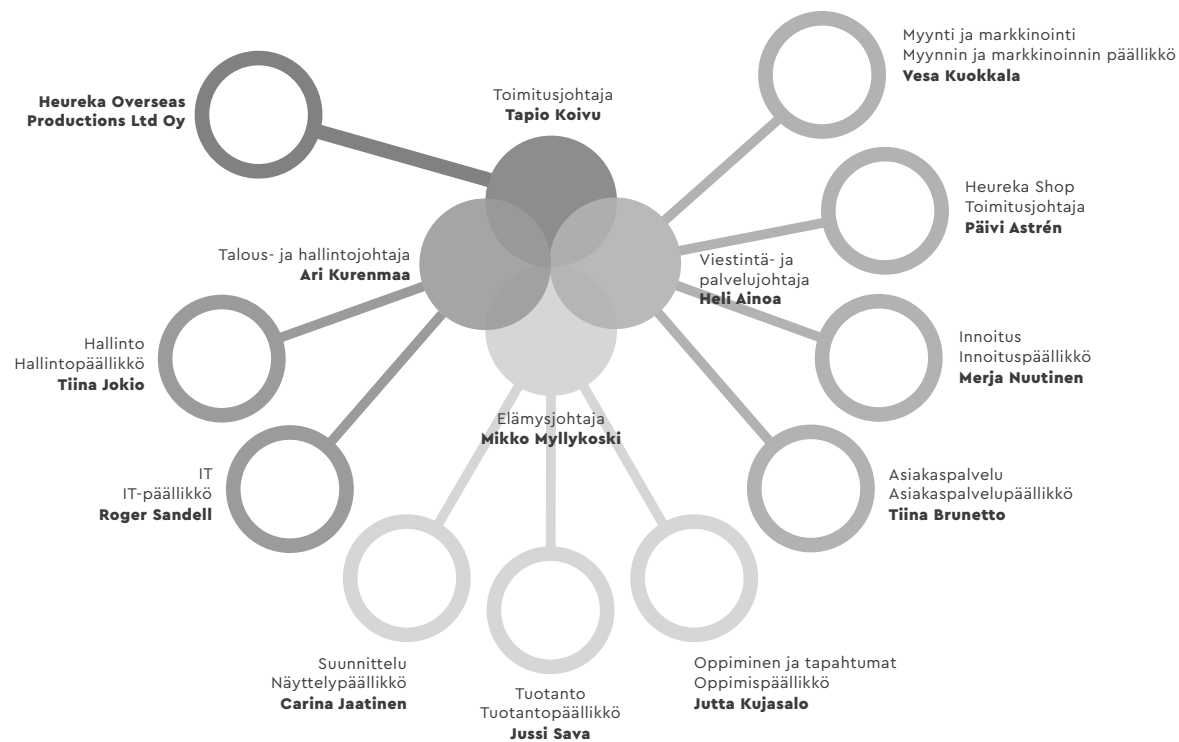
Henkilöstökulujen osuus kaikista kuluista oli 46 % (44 %) eli 4,7 (4,9) miljoonaa euroa. Sairauspoissa-olopäiviä oli 8 päivää/henkilö (10). Valtakunnallisesti kaikkien palkansaajien vastaava luku on viimeisim-
män tiedon mukaan yhdeksän (Tilastokeskus 2017).

Vuonna 2018 Heurekassa vietettiin vapaaehtoistoiminnan 20-vuotisjuhlavuotta. Heurekan toiminnassa oli vuoden aikana mukana kaikkiaan 70 vapaaehtoista.

ta, kun 16 vapaaehtoista lopetti toiminnan ja 12 uutta aloitti. Vuoden lopussa vapaaehtoisten määrä oli 54 (59). Koko vuonna tehtiin yhteensä 5 823 (7 198) vapaaehtoistuntia. Kesällä toiminnassa mukana oli viisi lukiolaisvapaaehtoista, jotka tekivät lyhyemmän vapaaehtoisjakson.

Tammikuussa aloitettiin kevään kestänyt esimieskou-
lutus yhteistyössä Markkinointi-Instituutin kanssa.
Koulutus oli räätälöity Tiedekeskusäätiön tarpeita
varten ja siihen osallistuivat kaikki 13 esimiestä. Yk-
siköiden omien täydennys- ja päivityskoulutusten
lisäksi henkilökunnalle järjestettiin tunnin mittaisia
perjantaiseminaareja. Tilaisuudet ovat merkittävä
koulutuksen ja sisäisen tiedottamisen väylä. Perjantaiseminaareja järjestettiin vuoden 2018 aikana 37.

Heurekan organisaatio 31.12.2018

Tiedekeskussäätiön taustayhteisöt

Aalto-yliopisto
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Helsingin yliopisto
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
Tieteellisten seurain valtuuskunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki

Tiedekeskussäätöön hallitus vuonna 2018

Kimmo Kiljunen
Puheenjohtaja

Sari Lindblom
Varapuheenjohtaja

Susanna Blomqvist
Peter Fredman
Markku Kuula
Anniina Pylsy

Lea Ryyänen-Karjalainen
Vesa Välimäki
Riikka Åstrand

Tiedekeskussäätiön valtuuskunta vuonna 2018

Kaarle Hämeri
Valtuuskunnan
puheenjohtaja

Matti Virkkunen
Valtuuskunnan varapuheenjohtaja

Juha Antila
Sara Anttila
Tapio Bergholm
Tiina Hanhike
Riikka Heikinheimo
Vesa Heiska
Ilari Hetemäki
Laura Häggblom
Kirsi Jääskeläinen

Mirka Kanerva
Mervi Karikorpi
Kari Kinnunen
Ari Koskinen
Kaarlo Kähärä
Sirpa Lahti
Markku Leskelä
Tapio Lokki
Jouko Narikka

Yrjö Neuvo
Jari Niemelä
Varpu Peltonen
Pasi Pesonen
Pekka Pihola
Mirkka Raninen
Iida Rekunen
Heikki Sipiläinen
Carl-Georg Träskman

Heurekan kunniajäsene 1989–2018

Eeva Ahtisaari
Kalevi Alén
Kaarina Dromberg
Jan Fast
Leif Fast
Paul Fogelberg
Jarkko Hautamäki
Erkki Huurtamo
Jouko Joensuu
Matti Karjalainen
Toivo Katila

Timothy Kopra
Erkki Kurenniemi
Lauri Lairala
Olli Lehto
Matti Lipponen
Olli Lokki
Tapio Markkanen
Hannu I. Miettinen
Carl G. Nordman
Heikki Oja
Ernst Palmén

Simo Parpola
Per-Edvin Persson
Maija Pohjakallio
Yrjö Pessi
Harry Pyykkö
Timo Relander
Päivi Setälä
Riitta Uosukainen
Paavo Uronen
Matti Virtanen
Johan Wrede

Talous

Tiedekeskus Heurekan toiminnasta vastaa Tiedekeskussäätiö sr. Säätiön talous riippuu olennaisesti itse hankituista tuloista: pääsylippu- ja vuokratuloista, varainhankinnasta ja näyttelyviennin tuloista. Lisäksi tiedeyhteisön tuottaman tutkimustiedon merkittävä osuus sekä elinkeinoelämän tuki ovat Heurekan toiminnalle elintärkeitä. Näiden toimintojen huomattava arvo jää varsinaisen tilinpidon ulkopuolelle.

Oman toiminnan tuotot laskivat 14 % erityisesti kävijämääristä johtuen. Pääsymaksutuotot laskivat, ja niiden osuus koko toiminnan rahoituksesta oli noin 22 %. Keskimääräinen pääsymaksutulo kävijää kohden laski 10 % ja oli 9,78 euroa. Pienentymisen taustalla on aikuiskävijöiden määrän lasku. Vuonna 2017 Eläinten Body Worlds -näyttely veti enemmän aikuisia. Yritysyhteistyön ja kohdeavustusten kautta saatu rahoitus kasvoi laajentuneen kumppaniverkoston kautta. Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus oli 2 625 000 euroa. Vantaan kaupungin avustus käytömenoihin oli 3 527 224,06 euroa.

Heurekan rahoitusrakenne vuonna 2018

Oman toiminnan tuotot	€	%
Pääsymaksut	2 222 945,07	21,8 %
Vuokratuotot	391 003,34	3,8 %
Yritysyhteistyö	290 176,54	2,8 %
Kohdeavustukset	686 051,73	6,7 %
Vientitoiminnan tuotot	97 451,73	1,0 %
Muut tuotot	356 019,01	3,5 %
Yhteensä	4 043 647,42	39,7 %
Varsinaiseen toimintaan kohdistuvat avustukset	€	%
Vantaan kaupungin avustus	3 527 224,08	34,6 %
Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus	2 625 000,00	25,7 %
Yhteensä	6 152 224,08	60,3 %
Rahoitus yhteensä	10 195 871,50	100 %

Tunnusluvut

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut on määritelty Heurekan, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Vantaan kaupungin välisessä aiesopimuksessa Heurekan toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tunnusluvut on laskettu kahden vuoden keskiarvoina. Tavoite on merkitty sulkuihin.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	2017–2018
1. Heurekan kävijämäärä (>300 000)	253 489
2. Koululaiskävijöiden määrä (>55 000)	50 030
3. Suositeltavuus kävijätutkimuksessa (>82 %)	91
4. Pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulleet kävijät (>50 %)	61
5. Kävijöitä per henkilötyövuosi (>3 500)	3 161
6. Omarahoitusosuus (>43 %)	42
7. Taloudellinen tulos (>0 euroa)	-101 064
8. Omavaraisuusaste (>20 %)	26
9. Kohdennettu ulkopuolinen rahoitus (>500 000 euroa tuloutettu vuodessa)	950 589
10. Tytäryhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto (>2,2 milj. euroa)	1 994 571

Tiedekeskussäätiön tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Varsinainen toiminta		
Tuotot		
Pääsymaksut	2 222 945,07	3 017 447,86
Vuokratuotot	391 003,34	425 750,89
Yritysyhteistyön tuotot	290 176,54	179 964,77
Muut oman toiminnan tuotot	1 139 522,47	1 100 293,87
Tuotot yhteensä	4 043 647,42	4 723 457,39
Kulut		
Näyttelyt ja suunnittelu	-2 102 016,53	-2 936 252,24
Tuotanto	-944 416,92	-1 035 788,17
Oppiminen ja tapahtumat	-802 803,59	-810 583,38
Myynti ja markkinointi	-1 001 529,49	-863 909,02
Asiakaspalvelu	-336 677,07	-383 613,20
Innoitus	-583 934,53	-628 648,02
IT	-361 245,97	-389 009,24
Johto ja hallinto	-1 187 850,63	-1 288 543,02
Kiinteistö ja puisto	-2 320 495,76	-2 404 716,33
Vientitoiminnan kulut	-83 353,37	-27 321,24
Poistot	-367 462,31	-352 897,07
Kulut yhteensä	-10 091 786,17	-11 121 280,93
Kulujäämä	-6 048 138,75	-6 397 823,54
Muut tuotot	0,00	1 980,40
Rahoitustuotot ja kulut	-12 170,37	-9 817,73
Oman toiminnan kulujäämä	-6 060 309,12	-6 405 660,87
Avustukset		
Valtion avustukset	2 625 000,00	2 608 000,00
Vantaan kaupunki	3 527 224,08	3 503 617,55
Avustukset yhteensä	6 152 224,08	6 111 617,55
Tilikauden yli-/alijäämä	91 914,96	- 294 043,32

Tiedekeskussäätiön tase

	31.12.2018	31.12.2017
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Pitkävaikutteiset menot	376 864,10	240 703,42
Aineelliset hyödykkeet	1 335 777,46	1 588 904,80
Osakkeet ja osuudet	242 739,10	242 739,10
Pysyvät vastaavat	1 955 380,66	2 072 347,32
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	658 638,03	750 408,16
Rahat ja pankkisaamiset	38 394,74	27 199,05
Vaihtuvat vastaavat	697 032,77	777 607,21
Vastaavaa	2 652 413,43	2 849 954,53
Vastattavaa		
Oma pääoma	758 650,20	666 735,24
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	386 603,84	424 010,54
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 507 159,39	1 759 208,75
Vastattavaa	2 652 413,43	2 849 954,53

Yritysten, säätiöiden ja yhteisöjen tuki

Heureka nojaa kaikessa elämäntuotannossaan vahvasti yliopistojen, tutkimuslaitosten ja muiden asiantuntijoiden tukeen. Erityisesti yritykset ja säätiöt tukevat Heurekan toimintoja ja hankkeita suoraan rahallisesti tai välillisesti osaamisellaan.

Ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden rahoitus Heurekalle jatkoi kasvuaan vuonna 2018. Säätiövarainhankinta säilyi hyvällä tasolla ja yritysten kanssa tehdyt sopimukset lisääntyivät vuoteen 2017 verrattuna. Varainhankintaan panostettiin kehittämällä kumppanuusmallia. Pyrkimys on kohti useampivuotisia ohjelmia, jotka tuovat kumppanuustuottoihin ennakoitavuutta ja toisaalta tarjoavat kumppaneille mahdollisuuksia syvempään yhteistyöhön ja vaikuttavuuteen. Varainhankinnassa tehtiin tiivistä yhteistyötä Lantern Oy:n kanssa.

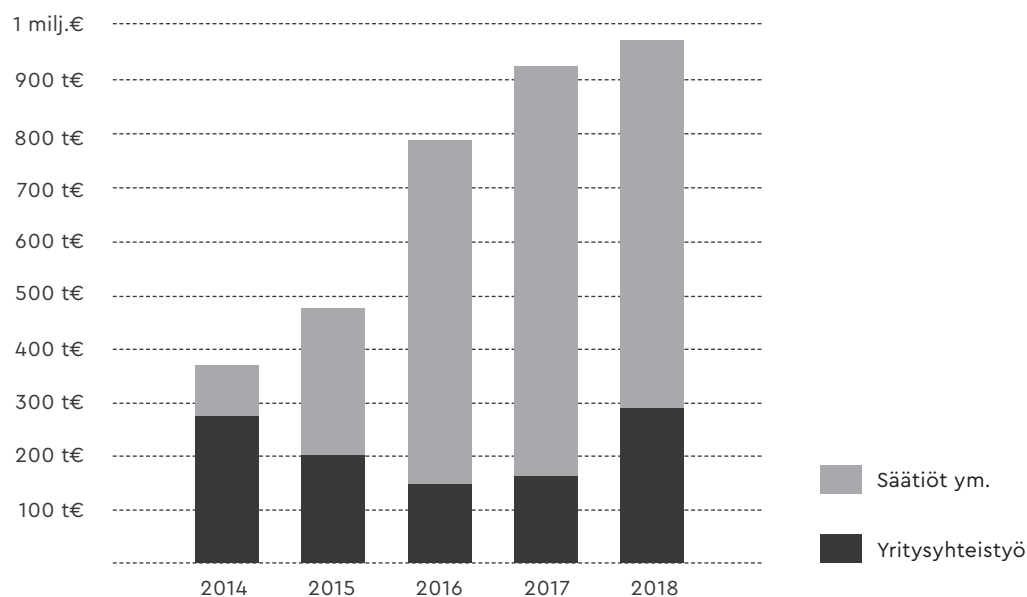
Syksyllä 2018 avattiin Aivot narikasta! -näyttely, jossa pääyhteistyökumppanina on Aivoliitto ry. Vuoden aikana käynnistetyt monivuotiset kiertotalouden ja

puurakentamisen ohjelmat toivat mukaan runsaslukuisen joukon uusia yhteistyökumppaneita. Kiertotalouskokonaisuuden pääyhteistyökumppaneita ovat Sitra, HSY, Neste ja Metsäteollisuus ry. Puurakentamisessa pääyhteistyökumppaneita ovat Ympäristöministeriö, Puutuoteteollisuus ry sekä Metsäsäätiö. Mukana on lisäksi joukko alan yrityksiä.

Yrityksille suunnattu kummiluokkatoiminta jatkui laajana. Vuonna 2018 yritykset tukivat koulujen Heureka-käyntejä jo pidempään jatkuneen Tiedekummi-ohjelman kautta. Lisäksi Henry Fordin säätiö, Tieto Oyj ja STEK ry mahdollistivat yhteensä yli 200 koululuokan Heureka-vierailut työpajoihin.

Edellä mainittujen lisäksi Heureka teki jälleen yhteistyötä kymmenien muiden yritysten ja yhteisöjen kanssa. Monivuotisia kumppaneita ovat Aga, Lidl, Suomen Rahapaja, Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiö, Vaisala ja Veikkaus.

Yritysten, säätiöiden ja muiden tahojen tuki Heurekalle vuosina 2014–2018

Yritysten, säätiöiden ja muiden tahojen tuki on merkittävä osa Heurekan varainhankintaa.

Heurekan toimintaa vuonna 2018 tukeneet yritykset ja yhteisöt

Aivoliitto ry	Pfizer Oy
ASTC ja Biogen Foundation	Pikkujätti lasten ja nuorten lääkäriasema Oy
Euroopan Unioni/ EAKR	Puutuoteteollisuus ry
Helsingin seudun ympäristöpalvelut – HSY	Sappi Finland Oy
Helsingin yliopisto	Sinelli Oy
Henry Fordin säätiö	Sosiaali- ja terveysministeriö
Isku Oy	Stora Enso Oyj
Janssen-Cilag Oy	Store Enso Wood Products Oy Ltd
Jenny ja Antti Wihurin rahasto	Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Jujo Thermal Oy	Suomen Akatemia
Jätehuoltoyhdistys	Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA
Kontram Oy	Suomen Rahapaja Oy
Lidl Suomi kommandiittiyhtiö	Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry
Metropolia, Circus-hanke	Taiteen edistämiskeskus
Metsä Board Oy	Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiö
Metsä Fibre Oy	Tieto Oyj
Metsäsäätiö	UPM Kymmene Oyj
Metsäteollisuus ry	UPM Plywood Oy
Metsä Wood Oy	Vaisala Oyj
Neste Oyj	Vapo Oy
Novart Oy	Veikkaus Oy
Oral Hammaslääkärit Oy	Versowood Oy
Oy Aga Ab	Ympäristöministeriö
Oy Essity Finland Ab	

Kiinteistö Oy Tiedepuisto

Heurekan kiinteistön omistaa Kiinteistö Oy Tiedepuisto, jonka kaikki osakkeet ovat Vantaan kaupungin omistuksessa. Vuosi 2018 oli toinen toimintavuosi laajennetuissa tiloissa. Peruskorjaukset jatkuivat myös vuonna 2018. Alkuvuodesta valmistui toisen kerroksen toimistojen sekä ravintolan peruskorjaus. Myös kokoustilojen lattia- ja seinäpinnat uudistettiin. Kaarihallin ja planetaarion kattojen peruskorjaus toteutettiin kesän ja syksyn aikana. Kokoustila Ernesti remontoitiin sekä vuokrattavien kokoustilojen alakatto ja sähköistys uusittiin. Vuonna 2018 vaihdettiin myös äänentoistokeskus uuteen ja toteutettiin laajennuksen takuukorjaustöitä.

Tiedekauppa Magneetti Oy

Tiedekeskussäätiön omistama Tiedekauppa Magneetti Oy toimii osana Heurekan palvelukonseptia. Yhtiöllä on Heureka Shop -nimellä toimivia myymälöitä tiedekeskus Heurekan lisäksi kolmessa kauppakeskuksessa.

Vuonna 2018 yhtiö avasi kaksi uutta myymälää. Amos Rex Shop avattiin elokuussa Helsingin Lasipalatsissa sijaitsevan Amos Rex -taidemuseon yhteyteen. Yhtiö operoi taidemuseon kauppaa tiiviissä yhteistyössä museon kanssa. Amos Rex Shop poikkeaa ulkonäöllisesti Heureka Shopeista noudattaen museon yleisilmettä. Myös tuotevalikoima on muista Shopeista poikkeava.

Heureka Shop REDI avattiin syyskuussa kauppakeskus REDlin Helsingin Kalasatamaan. Heureka Shop REDI on järjestyksessään yhtiön kuudes kauppa- paikka. Muut Heureka Shopit sijaitsevat tiedekeskus

Heurekassa, kauppakeskus Kampissa Helsingissä ja kauppakeskus Isossa Omenassa Espoossa. Näiden lisäksi tuotteita myydään heurekashop.fi verkkokaupan välityksellä. Tiedekauppa Magneetin liikevaihto vuonna 2018 oli 1,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 9 %.

Vuonna 2018 yhtiö uudisti Heureka Shop -myymälöiden ilmettä. Selkeämmin erottuva ja raikas uusi ilme on yhtenäinen Heurekan uuden ilmeen kanssa ja on tarpeen mukaan myös helposti monistettavissa.

Suomen Asiakastieto Oy myönsi Tiedekauppa Magneetille Suomen Vahvimmat 2018 -sertifikaatin osoituksena yrityksen erinomaisista taloudellisista tunnusluvuista, positiivisista taustatiedoista ja hyvästä maksukäyttäytymisestä.

Heureka Overseas Productions Ltd Oy

Tiedekeskussäätiön omistama tytäryhtiö Heureka Overseas Productions Ltd Oy (HOP) tukee Tiedekeskussäätiön toimintaa vuokraamalla ja myymällä Heureka ja muiden tiedekeskusten näyttelyitä sekä yksittäisiä kohteita. Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 0,5 miljoonaa euroa. HOP:n toiminnan kautta Heureka näyttelyihin tutustui ulkomailla vuoden 2018 aikana lähes 360 000 kävijää.

Heureka omaa tuotantoa oleva 20X0 – Matka tulevaisuuteen -näyttely vuokrattiin Thaimaan kansalliseen tiedemuseoon (National Science Museum, Thailand). Niin ikään Heureka omaa tuotantoa oleva Lasten Heureka -näyttely vuokrattiin Oulun Tietomaahan, jossa se on esillä vuoden 2019 kesäkuuhun asti.

HOP markkinoi Winter Games -näyttelyä, joka on yhteispohjoismainen tuotanto. Winter Games -näyttelys-

tä solmittiin vuokrasopimus Hongkongin tiedemuseon (Hong Kong Science Museum) kanssa vuodelle 2019.

HOP markkinoi myös Behind the Scenes -näyttelyä, jonka on tuottanut virolainen tiedekeskus Ahhaa.

Heureka tulee hulluksi -näyttely aloitti Pohjois-Amerikan kiertueensa St. Paulista Minnesotasta. Minnesotan tiedemuseo vastaa näyttelyn myynnistä ja markkinoinnista Yhdysvalloissa ja Kanadassa.

Seitsemän sisarusta tulevaisuudesta -näyttelyn konsepti myytiin Australian Adelaideen. South Australia Universityn MOD. (Museum of Discovery) -tiedekeskus muokkaa näyttelyn tarinan ja seitsemän hahmoa vuoden 2050 kuivuudesta kärsivän Australian tulevaisuuteen.

Vuokrattujen ja myytyjen Heureka näyttelyiden kävijämäärät vuonna 2018 (yhteensä 358 145 kävijää)

